

Scénář k rozhlasové reportáži – Paměť národa

Božena Poláčková, Lanžhot

Zpracovali: Tamara Mikičová, Jiří Mužík, Radek Topolanský, Tomáš Šesták, Jiří Šulák

Tamara: Na vzpomínkách paní Boženy Poláčkové, která se narodila během druhé světové války, vám přiblížíme, jak tvrdé a dlouhé osvobozování Lanžhota na začátku dubna 1945 prožívali místní obyvatelé, kteří v obci zůstali.

Božena Poláčková: „To bylo takové stresující, pro malé děcko, když to tak vezmete, bylo mně čtyři pět roků. By člověk ani nevěřil, že to v tak malém děckovi zůstane, že to tak prostě prožívá.“

Tamara: Osvobozování Lanžhota bylo krvavé, odhaduje se, že za jediný týden padlo 1500 sovětských vojáků a o život přišlo také šestapadesát Lanžhotčanů. Paní Poláčková se snažila přežít s rodinou ve sklepě sousedního domu.

Božena Poláčková: “Stařečci udělali takové pryčny, víte co je to pryčna? Takové dřevěné nad sebu postele, tam naházali duchny, tam jsme byli jako děcka s maminkama. No tatínkové ti to teda měli těžké, ti byli na uhlu. Na uhlé si naházeli měchy a na uhlu teda leželi. Jenomže to nebyl jeden den, nebyly to dva dny, nebyly to ani tři dny. Nebylo co jest.”

Tamara: Podle slov pamětnice byla obec prakticky celá zničená...

Božena Poláčková: „Bylo to zděšení, když jsme vyšli ven a všechno bylo zničené a rozbité, hořelo, takže někteří lidi na tom byli horší tak jak já, manžel vykládal, že prostě neměli nic, jen to, co měli na sobě. Takže já jsem dopadla ještě dobře. Nemohli jsme teda byt v barákách, protože když střílali ty tříštivé střele, to sa rozprsklo, takové až velké ty střepiny létaly, že to bylo hrozné.”

Tamara: Lanžhot byl po týdenních bojích zdevastovaný prakticky celý včetně kostela, kde bylo kulometné hnízdo Němců. Nicméně dům paní Poláčkové jako zázrakem přežil a bydlí v něm dodnes.

Božena Poláčková: Po válce jsme došli dom, tam jsme měli kuchyň v prostředku, na jednu stranu byla ložnica, na druhú ložnica a v tej kuchyni byl starý kredenc, co ještě máme, babička si ho hlídá. Do vnitřku mamička si dali misu a plná byla vajíček kačeních a říkali, to

bude po válce, to dáme vysedět a budeme mět živobytí. Takže sa to tam strčilo a hned po válce mamička utekali honem sa podívat a našla rozstřelené dveřa, prostřelený kredenc, ale nad tů misů to proletělo, ani jedno vajíčko sa nerozbilo. Na druhé straně kredenca máme taků díru do dneška.“

Tamara: Paní Poláčová neměla lehký život ani po válce. Její manžel a jeho rodina byli stíháni komunistickým režimem prakticky až do Sametové revoluce. Naší generaci by vzkázala, ať se máme rádi, tolerujeme se a dbáme na vzdělání. A nezapomínáme na práci, která je v životě důležitá.

Božena Poláčová: “Naše stařenky nám říkaly jen Modli sa a pracuj! To bylo jejich, jinčí jsme od nich neslyšeli.”